

ximem Tomoszkem z Právnické fakulty UPOL. Na závěr bloku zastoupil hostitelskou fakultu svým referátem Ladislav Vyhnánek. Přednesené příspěvky, které se zabývaly různými aspekty lidské důstojnosti a její rolí v právním diskurzu, doprovázel živý zájem ze strany diskutujících.

Po společném obědě následovala milá změna oproti avizovanému programu. Bylo jím vystoupení Františka Pěchy, který absolvoval brněnskou fakultu v roce 1949 a měl tedy příležitost setkat se s profesorem Weyrem osobně. Ve svém příspěvku mimo jiné nastínil i životní osudy tohoto velikána právní vědy.

Následující jednání bylo rozděleno do dvou paralelních sekcí. První z nich navázala na problematiku práva a důstojnosti. Vystupující, mezi nimiž nebyli pouze akademici, ale též řada právníků působících v Kanceláři veřejného ochránce práv, otevřeli některá v českém odborném diskurzu doposud opomíjená témata (jako třeba pojetí práva a důstojnosti v myšlení Norberta Bobbia), stejně jako prodiskutovali řadu aktuálních otázek týkajících se například sběru dat o rase a etnickém původu, problémů lidské důstojnosti v kontextu zdravotnického práva nebo sexuálních menšin.

Principy konstitucionalismu

Zdeněk Koudelka*

Dne 5. 6. 2015 uspořádala Právnická fakulta Trnavské univerzity mezinárodní konferenci Principy konstitucionalismu. Konferenci otevřel významný slovenský právník a politik, vedoucí domácí Katedry právní teorie a ústavního práva Radoslav Procházka, který je znám svým odporem k módní teorii materiálního jádra ústavy. S příspěvky vystoupili Daniel Krošlák: Pojem a principy konstitucionalismu, generální advokát Soudního dvora EU Michal Bobek: Základní práva a hodnoty v nové a staré Evropě, Tomáš Sobek z Masarykovy univerzity: Autonomie jednotlivce vs. autorita práva, Jan Kysela z Univerzity Karlovy: Soudce jako politik?, Zdeněk Koudelka z Masarykovy univerzity: Právo nad soudcem nebo soudce nad právem?, soudce Soudního dvora Evropské unie v Lucemburku Daniel Šváby: Serio ludere aneb zavádí mechanismu žádosti o poradní stanovisko Protokolu č. 16 k EDLP do ústavní diskuse o vý-

* Doc. JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D., Katedra ústavního práva a politologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno.

Druhá sekce pojmenovaná Aktuální problémy právní teorie obsahovala pestrou paletu příspěvků zkoumajících zejména metodologickou problematiku. Nechyběly úvahy o rozdílech mezi metodologií a metodou regulace v právu, principu jednoty a bezrozpornosti právního řádu, jakož i o mnohých aspektech právní interpretace. Opomenuta však nezůstala ani oblast vztahu práva a morálky, nebo četné právně teoretické a filosofické problémy mezinárodního práva a práva Evropské unie. Navzdory časově napjatému programu se podařilo vynajít prostor i na podnětné diskuze.

Přednesené příspěvky včetně textů dalších kolegů a kolegů, kteří se z různých důvodů konferenci nemohli zúčastnit, vyjdou v průběhu tohoto roku v recenzovaném sborníku. Organizátoři konference doufají, že se jim podařilo vytvořit příjemnou atmosféru pro přátelskou výměnu názorů a debaty o právní teorii a filosofii, na což by rádi navázali i v následujících letech. Ze srdce děkují všem moderátorům, vystupujícím i účastníkům, kteří tolik svou přítomností přispěli ke zdaru a úspěchu celé akce. Děkují i těm, kteří se rozhodli přispět svým textem do připravovaného sborníku.

kladu základních práv hazardní prvek?, Boleslaw Banaszkiwicz z Varšavy: Renesance zájmu o manželství v ústavním právu, Jozef Čentés z Generální prokuratury Slovenské republiky: Ústavní aspekty zásahů do základních práv v trestním řízení, ústavní soudce Lajos Mészáros, poradce ústavního soudce Ján Štiavnický: Víc ústavní je to, co moc nedělá aneb k výročí nálezů I.ÚS 100/94, Michal Šejvl: Může mít stát morální subjektivní práva?, Tomáš Lálík: Politický konstitucionalismus a jeho limity, Patrik Příbělský, Eduard Korpáš: Superústavostrážce?, soudkyně Nejvyššího soudu Petra Příbělská: Ústavní principy ve správním soudnictví.

Většina příspěvků se věnovala tématu přesouvání moci z volených demokratických orgánů či na volbách závislé vlády do neodpovědné moci soudní. Přitom většina účastníků tento proces viděla více či méně kriticky. Na druhé straně jde o proces reálný, který se neomezuje na jednu zemi. Kritice tohoto jevu se nebránily ani přítomní zástupci soudní moci. Nicméně byly i příspěvky jinak zaměřené.

Velmi aktuální v reakci na irské referendum v květnu 2015 o ústavní změně rušící definici manželství jako svazek muže a ženy byl příspěvek Boleslawa Banaszkiwicze. Ten správně poukázal, že renesance zájmu o manželství v ústavním právu vlastně není kvůli manželství samotnému, ale promítá se zde bitva o právní úpravu homosexuálních partnerství. Aktuální zaměření měl i příspěvek Jozefa Čentéše, který se věnoval ochraně ústavních práv zvláště v přípravném řízení soudním, kde zásahy jsou intenzivní, ale jejich soudní ochrana slabá. Často se tak ústavní stížnost stává jediným procesním prostředkem nápravy nezákonného zásahu do ústavních práv.

Konference byla velmi dobře zastoupena předními právníky ze Slovenska, Moravy, Čech i Polska. Podnětná byla i diskuse. Problémem bylo zařazení většího množství příspěvků, než může jednodenní konference unést, proto ne všechny příspěvky byly předneseny ústně. Nicméně z konference bude vydán sborník se všemi odevzdanými příspěvky. Právnická fakulta Trnavské univerzity potvrdila touto akcí, že je významným právnickým pracovištěm v oblasti teorie práva a ústavního práva na Slovensku.